

De doornen en distelen van de leraar

Bram de Muynck

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	In ieder beroep komen doornen en distels voor, dingen die de voortgang belemmeren (Genesis 3:16-24). In deze meditatie wordt gekeken naar de obstakels die je als leraar tegen komt. Met reflectievragen.
Bronvermelding	Muynck, A. de (2011) De doornen en distelen van de leraar. In Leren bij de Bron, meditaties voor leraren (pp. 23-24). Uitgeverij Groen – Heerenveen.
Thema *	Leraar
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2011
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Genesis, belemmeringen in het werk, ongehoorzaamheid, zondeval

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

6

De doornen en distelen van de leraar

'Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen' (Gen. 3:18a).

De zondeval heeft dramatische gevolgen. De aarde wordt vervloekt. Dit wordt vooral concreet in de beroepsuitoefening. De woorden in Genesis 3 verwijzen naar Adam als landbouwer die het voedsel voor eigen gebruik verbouwt. Daar komt van alles bij: de grond gereedmaken, zaaien, planten, bemesten, de grond schoonhouden en uiteindelijk oogsten. Het is allemaal heel anders dan in het paradijs. Daar kon men vrijelijk van de vruchten eten, helemaal gratis. Na de val gaat het eten gepaard met 'smart' en is er moeite en narigheid om in het levensonderhoud te voorzien. Dat een landman last heeft van 'doornen en distelen' is gemakkelijk voor te stellen. Je probeert de vruchten te oogsten, maar je wordt opgehouden door doornen en belemmerd door distels.

De vloek geldt sinds de zondeval niet alleen voor de landbouwer. In ieder beroep kom je doornen en distels tegen. Ook voor de klas. Hoe kunnen we dat concreet maken? Als we kijken naar wat er in dit gedeelte staat, moeten we dus denken aan dingen die de voortgang belemmeren, die het resultaat tegengaan. Als leraar kom je nogal wat van deze obstakels tegen. Het zijn de dingen waar je soms over klaagt en moppert. De administratie, een vergadering, een voor jouw gevoel overbodige studiedag, je mailbox. Allemaal dingen die op het eerste oog het eigenlijke werk in de weg staan. Het eigenlijke werk is de omgang met de klas, de interactie met de leerlingen. Alles wat daarbij komt, verhindert dat je vrucht op je werk ziet.

Hoe je de doornen en distels beleeft verschilt nogal. Een optimist vindt dat die dingen er gewoon bij horen. Iemand anders kan door al die dingen zijn werk niet aan. Hij vraagt zich af wat de zin van het onderwijs eigenlijk is. Ieder die tussen deze twee uitersten in zit, heeft zijn eigen strategie om de doornen en distels te lijf te gaan.

Maar er zijn ook doornen die dieper gaan dan de alledaagse beslommeringen. Er is een aanvaring met een collega. Er is door een ouder een kwetsende opmerking gemaakt, die dagenlang blijft hangen en waardoor je je in je integriteit voelt aangetast. Ook deze dingen doen je beseffen dat we na de zondeval

leven en dat dit allemaal hoort bij een leven dat niet meer getekend is door onbelemmerd geluk, maar door moeite en zorg.

En dat is nog niet alles. De doornen en distels ontstonden door de schuldige ongehoorzaamheid van Adam. Het kan zijn dat de doornen en de distels je hier ook bij terugbrengen. Misschien wel heel concreet: je hebt je laten gaan tegen een collega, je hebt te hoge eisen gesteld aan de klas, je hebt te karig gesproken over de genade van God. Zo word je in de schuld van Adam getrokken. Het was niet Adam, maar jij bent ook vanuit jezelf geneigd tot ongehoorzaamheid. Je kunt ook in de klas niet meer voldoen aan het liefdesgebod (vergelijk HC, zondag 2).

Doornen en distels. Je hebt er last van. Ze zetten ons stil bij onze positie als mens na de zondeval. Niet fijn om bij stil te staan. Maar wel belangrijk. Je bent als mens helemaal niet zo goed als je denkt. Dat blijkt ook in je beroep. Je sukelt maar voort en probeert er zelf uit te komen.

Nee, je weet het. Voortsukkelen in eigen kracht hoeft niet. In hetzelfde gedeelte zet de Heere vijandschap tussen het slangenzaad en het vrouwenzaad. Door het werk van de Heere Jezus is de engel van de zondeval weggedaan. Ook door de beroepszonden die tegen ons getuigen wordt een streep gehaald. Geldt dat ook voor jou?

Vragen:

- 1 Wat zijn voor jou de doornen en distels in het beroep?
- 2 Hoe ervaar je het deel hebben aan de afval van God (vergelijk HC, zondag 2)?
- 3 Zijn er in je werk momenten waarin je dat concreet kunt aanwijzen?
- 4 H. Bavinck merkt bij dit gedeelte op dat God deze straf vanuit Zijn genade ook tot een zegen maakte: 'Hij bewaart den mensch voor moreelen en physischen ondergang, prikkelt zijne energie en verhoogt zijne activiteit (...) hij wordt de wereld ingezonden, opdat hij deze door moeitevollen en ingespannen arbeid onderwerpe en beheersche'.¹ Wat vind je van dit citaat? Word je door doornen en distelen ook geprikkeld tot iets goeds?

Tekstgedeelte: Genesis 3:16-24

Liederen om te zingen: Psalm 51:4; *Uit aller mond* 133 (Jezus neemt de zondaars aan)

¹ Bavinck H., *Gereformeerde Dogmatiek*, zevende druk, Kampen: Kok, 1998, deel 3, p. 178-179.